

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul Abonamentului:		Prețul inserțiunilor:	Correspondențele sînt a se adresa redacțiunii „FÓIA DIECESANĂ“; eră banii de prenumerațiune și inserțiuni la Tipografia diecesană în Caransebeș.
Pentru Austro-Ungaria pe an . . .	5 fl. — cr.	Pentru publicațiunii oficióse, concurse, edictes etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl.	
„ „ „ pe 1/2 an . . .	2 „ 50 „		
„ România și străinătate pe an . . .	14 franci		
„ „ „ „ pe 1/2 an . . .	7 „		

Nr. 23 pr. ex 1890.

Circulariu.

Prea Onoratelor Oficii protopresbiterale! Onoratelor Oficii parohiale!

Avënd în vedere, că în 5 Februarie a. c. stilul vechiu se împlinesce un an dela moartea întru Domnul fericitului Episcop Ioan Popasu, neuitatului Antecesor al Nostru; avënd în vedere meritele neperitoare pe terenul bisericesc și cultural național ale acestui Inalt defunct în general, și faptele pline de roade frumoase, de cari s'au îndulcit și se îndulcesc fostii săi filii sufletești; mai departe, dorind și Noi a da din nou expresiune sincera a simțimentelor Noastre de doliu pentru mutarea dintre noi la cele eterne a zelosului luptătoriu pentru biserica sa și neamul său:

Prin aceasta venim a dispune:

1. ca în toate bisericile din diecesa noastră să se țină parastas de un an pentru odichna sufletului a în Domnul adormitului Predecesor al Nostru Ioan Popasu:

2. în comunele orășănesci să se țină parastusul în ziua aniversării, adică Lună în 5 Februarie st. v., eară în comunele rurale în Dumineca următoare, în 11 Februarie a. c. st. v. după finirea s. liturgi,

3. celebrarea parastasului să se anunțe în sântele biserici prin preoțimea parochială în Dumineca premergătoare zilelor de 5 și de 11 Februarie, adică Duminecă în 4 Februarie a. c. st. v., pentru ca așa credincioșii noștri, cunoscënd de timziua parastasului să poată lua parte la densus în număr cât de mare.

Caransebeș în 25 Ianuarie 1890.

Nicolae Popea m. p.,
Episcop.

Studiu asupra abaterilor gramaticale în dialectul țeranilor români din Sălagiu.

(Continuare).

I. *Terminațiunile excepționale.* — Grăind preste tot, limba românească obiceiuesce anumite silabe, care nu ocur de sine, ci se așează la începutul s'au înapoia altor cuvinte, — și lipsite fiind ele de vre-un sens oare-care, — prin această adăugare, nici că modifică în ceva sensul cuvintelor, la care s'au alipit. O silabă de felul acesta și necunoscută graiului literar există în dialectul sălagian; — ea este silaba *nă*. Silaba *nă* își ține locul înapoia cuvintelor: cânepisce, mirisce, pepinisce, gingie, bobisce, tufisce, funinge, topisce, împărtașie, mazărise și aproape înapoia tuturor acelor cuvinte, care în graiul literar au terminațiunea în *isce*. Adăugându-se silaba *nă* la aceste cuvinte, ele se rostesc după dialectul sălagian întocmai: cânepiștînă, mniřiștînă, pepiniștînă, gingină, bobghiștînă, tufiștînă, furingină, toptiștînă, împărtaștînă și mazăriștînă. —

Terminațiunea augmentativă *oiu* și în limba literară se adauge adese la unele cuvinte, fără ca să modifice măcar încâtva sensul acelor, în dialectul sălagian această terminațiune se adauge însă la unele cuvinte, care sub forma aceasta graiului literar îi sânt necunoscute. Astfelu dialectul sălagian are măștihoai, măștihoiū mniřioiū, vėduoiū, uspėtoiū, uspėtoai, vėduoai etc., pentru mașihă, maștih, mire, oaspe, ospėteasă, vėduvă. —

Terminația neutră *ăiu* în graiul viu al țeranilor români din Sălagiu aproape exclusiv trece în *iū*, spr. p. gutiū, gutiie (poamă) căpătiū, călchiū pentru gutăiu, gutăie, căpătăiu, călcăiu. —

Terminațiunea adiectivală *atec*, în conformitate cu regulile fonetice ce caracterizează dialectul în Sălagiu, se schimbă în *tvic*, spr. pl. iernatiic, tomnatiic, pentru iernatec, tomnatec. —

Terminațiunea neutrală *et* ce de obicei se usitează pentru formarea numelor colective, în dialectul sêlagian își perde din lungime și e sună scurt. spr. p. făgiét, pómêt pruniét, pentru făget, pomet, prunet.

Pentru terminațiunea adiectivală *aciu*, fără de schiubare în sens, din vreme în vreme se obicnu-ese în dialectul din Sêlagiu și terminația *aș*. Astfel pentru bâtaci, gonaci, fugaci, stângaci, lungaci, pungaci, se folosește *botaș, gonaș, fugaș, stंगाș, lungăș, pungaș*. În limba română, după usul aproape deobște, substantivele formate cu *aș* se pronunță cu accentul pe silaba penultimă. (Vezi: „Suffixele latinesci aceus, uceus, icius în limba românească“ de St. Stefurea. „Convorbiri Literare“ an. 1877, pag. 217). În dialectul din Sêlagiu și aci întâlnim o mică abatere, accentul cade pe *aș*. Din suffixul latinesc *icius* s'a născut în limba românească terminația *iș, eșă*; tot din acest suffix s'a născut și terminația *eș, eșă* neaccentuat, cu ajutorul căreia în limba românească se fac adiective din substantive, — în dialectul din Sêlagiu *e* din acest suffix a trecut în *i*, astfel pentru terminația literară *eș* și *eșă* aci avem *iș* și *ișă*, spr. pl. guriș, leniș, uatiș, lenișă, uatișă, gurișă, pentru gureș, leneș, oacheș, leneșă, oacheșă, gureșă. Latinescul *ivus* în limba română a trecut în terminația *iu*; contra usului literar în dialectul din Sêlagiu pentru acest *iu* se folosește aproape în deobște augmentativul *oiu*, fără o leacă de modificare în sens, spr. pl. acroi, negroi, amăroi, asproi, gălbănoiu, cenușoiu, vêrdoiu, mnerioiu, albioiu, pentru acriu, negriu, amăriu, aspriu, gălbui, cenușiu verziu, mieriu, albiu. Contra tradiției literare și usului general în aceste din urmă decenii limba literară a înăbușit pe *i* din terminația *oiu*, cu ajutorul căreia se formează adiective cu sensul participiului present activ, adiective exprimătoare de necesitate ori de puțință și în genere mai multe substantive, — nu putem ave de scop scrutarea corectității acestei proceduri, destul este, dacă însemnăm, că primele încercări în această privință le întâlnim în gramaticile lui Eliade Radulescu (1820), Goleșcu (1840) și la Bălășescu (1850). În dialectul din Sêlagiu *iu* final în urma unui *r* se rostese, aci deci avem: gânghitoriu, aflătoriu, fluierariu, cuptoriu, mâncătoriu, pentru gânditor, aflător, fluierar, cuptor, mâncător. Aceste fenomene excepționale le înșirăm drept particularități ale dialectului din Sêlagiu în ceea-ce privește formațiunea cuvintelor. Acum putem trece la formele gramaticale propriu zise.

II. Articulul. Articulul are menirea de a determina mai deaproape ceea-ce este nehotărît. Ioan Maiorescu a susținut, că în limba românească există numai un articol, *al*, Cipariu și cei mai mulți gramatici admit doi articuli, unul primar *l. le, a* și unul secundar *al* și *cel*. În dialectul din Sêlagiu, ca aproape pretutindenea în usul vulgar, articolul *l* se

perde în pronunțare; ear' forma determinată la singular se exprimă prin *u* sonor, spre pl. omù, capù pentru omul, capul, — la plural în nominativ de-asemena *l* se perde, — excepțiune făcând dela acest us general dialectul macedonean, unde *l* se pronunță nuiat ca ungurescul *ly* și italianul *gl*, (vezi: „Studiu asupra dialectului macedo-român paralel cu cel daco-român de dl Gr. Silași în — „Transilvania“ an. 1874“ — și *i* rămas din articol se contrage cu *i* din terminațiune, spr. pl. oameni pl. oamenii. Cu respect la articolul secundar *al*, usitat cu posesivele meu, tâu, seu, cu numeralele doi, trei, patru, — și genetivul, observăm, că dialectul din Sêlagiu pentru toate formele acestui articol, care sânt *al, ai, ale*, nu are decât forma *a*, astfel pentru *al meu, ai mei, ale mele*, tot numai *a* mîieu, *a* mîiei, *a* mîiele. În dialectul macedonean încă avem *a* pentru *al* înainte de genitiv, numai cât aci *al* se descompune în elementele ce îl alcătuiesc și *a* rămâne înainte de genitiv, ear *l* se adaugă la unul din numele posedate. (Vezi: „Stud. de Gr. Silași, ibidem, pag. 103.)

III. Declinațiunea. Drept particularități ale graiului românesc din Sêlagiu în ceea-ce privește declinațiunea însemnăm: Numele ce aparțin declinațiunii I. în vocativ la singular formează vocativul articulat tot ca pe vocativul nederminat, spr. pildă Ană, Saftă, și în loc de Ano, Safto, tot sub forma nearticulată Ană, Saftă rămân, și dacă se poate zice, că tot se deosebesc în ceva, este chipul de rostire mai pronunțat. Acest mod de rostire nu era străin nici celor vechi. (Vezi „Principia“ de Cipariu pag. 368 și 360.) Și mai e în us și la Macedo-Români. Casul oblic articulat al singularului în graiul literar la declinațiunea I. se formează prin adăugarea unui *i* la forma casului oblic nearticulat. Dela această regulă se abat numai cuvintele terminate în *ie*, având la genitiv *iei* și nu *iă*. (Vezi „Călăuza ortografică“ de H. Tikin, ap. în archiva soc. sci. și lit. din Iași pag. 189 a. 1889.) În dialectul din Sêlagiu și aci întâlnim o abatere dela usul general, căci chiar și pentru astădată în loc de *iei* avem *iă*, spre pildă: ghiă, moșii, arii = viei, moșiei, ariei. Putem statori ca regulă generală: în dialectul sêlagian genetivul și dativul articulat al tuturor numelor feminine, masculine și proprii este cu *i* contras și nici odată cu *ei*: spre pildă mesii, țerii, michii, Anii, Mării, popii, vlăghiciei. Numele proprii de persoane bărbătesci și în dialectul din Sêlagiu, tocmai ca în cel din Biharea (vezi „Convorbiri Literare“ vol. XX. pag. 1002. „Graiul românesc din Biharea“ de M. Pompiliu.) au articolul la urmă, ca și celelalte nume, spre pildă: boii Petri. În opunere cu usul corect al graiului literar, dialectul din Sêlagiu obicnuiesc substantivele terminate în *ea*, precum sânt neua, curea, la nominativul plural nearticulat și sub forma nuieli, cureli; tot astfel, deși nu toate, formează nominativul

plural și substantivele terminate cu sufixul *eală* și *ală*: spre pildă, tomnieli, școli, boli, tocili, sculi, țidurli pentru tocmeli, școale, boale, tocile, scule, țidule. Usul cu *e* este mai general și de bună seamă și mai corect.

La declinarea substantivului *tată*, cuvânt cu declinația excepțională și în graiul literar e de observat, că la nominativul plural are *tați* pentru tătâni; tot în chipul acesta *mumă* și *frate* la nominativul plural au nume și frați, ear forma *mumâni* și *frățini* din capul locului nu este cunoscută. Pentru nominativul articulat *tatal* în comuna Băița (districtul Cehului-Selagiului) se obicinuesce și forma *tatele*, cunoscută și usitată și în părțile năsăudene în Ardeal.*)

În declinarea numelor nearticulate la singular și plural în acusativ particula *pre*, ce se pune înaintea numelor, se folosește lipsită de *r*, sună deci totdeauna *pē*.

IV. *Adiectivele*. În ceea-ce privesce adiectivele însemnăm drept particularități mai mult fonetice, că la formarea comparativului și a superlativului se usitează mai și prea sub forma *măi* și *pē*, spre pildă: țeranul român din Selagiu rostesc: *iel i măi bun, pē jib, pē pogan*, pentru: *el e măi bun, prea jib (mare), prea pogan (tare)*. Ce s'ar măi putea însemna, e că când comparativul se formează cu ajutorul prepoziției decât: *Stefan i măi lotru ghecă tînîe* — *Stefan e măi lotru (istet) decât tine*.

V. *Pronumele*. Pentru pronumele personal *eu* în dialectul din Selagiu, întocmai ca cel din Biharia, care îi este vecinaș, se usitează *io*; graiul literar de astăzi pare a exclude de tot pe *io*, în scrierile vechi însă îl întâlnim foarte adeseori, astfel spr. pld. în psaltirea lui Coresi cetim „*io* nu era frică“ (edi. B. P. Hașdeu an. 1881 pag. 29), tot asemenea întâlnim această formă și în psaltirea scheiană, în ediția I. Bianu 1889 pag. 131 cetim: „*fură lacrimile mele mie păre (rotacism) zi și noapte, când gicē mie în toate zile: iō e Zeul tău?*“

Cu respect la pronumele personal însemnăm, că în dialectul din Selagiu s'a păstrat o formă dintre cele mai vechi, înțelegem repetirea pronumelui ca regim, spr. pld. *nîiam* (ne-am) svăghitu-*nîe*, *i-am datu-i*, pentru *ne-am sfădit, i-am dat*. În dialectul din Selagiu, aproape întocmai ca în graiul Moldovenilor, din pronume și formele *vei*, *veți* ale auxiliarului se nasc combinațiuni ca următoarele: *mă tîema, vî binîe, liți spunîe*, unde *i* sună foarte accentuat și tot nu se aude ca în Moldova urmat de un *i*.

Pentru pronumele personal *însul*, *însa*, se usitează numai forma *dînsū*, *dînsa*, dacă nu i se post-pune dativul scurtat al pronumelor reflexive.

*) Cuvântul *an* la nominativul plural în dialectul selagian are numai *ai* pentru ani. Forma aceasta o întâlnim și la scriitorii vechi, astfel în „Tălcuț Evangeliiot“ tip. la Brașov în anul 1580, la Luca cap. XIII. v. 10—17, cetim: *Frații miei, în această evanghelie de astăzi, vindecă Isus o muiare ce eră îndrăcită și oloagă de optsprăzece ai*. Cit. dup. „Crestomatia“ de Cipariu, ed. la anul 1858.

Pronumele posesiv *nostru*, *vostru*, se obicinuesce muiat, lipsit de *r*, spr. pld. *a nost*, *a vost*, pentru al nostru, al vostru.

Pronumele demonstrativ *el* la nominativul plural pentru ei are *îi* și *i*, ear' *ea* la genitivul singular pentru ei are *îi*, spre pildă *îi o mērs* = ei au mers, *îi i-am dat* = ei i-am dat. *El* se mai aude în Selagiu pronunțându-se cu *a* în loc de *e*, spr. pld. *ala* și nu *ăla*, însă pentru feminina *ea*, *ăea*, totdeauna se folosește *cēia*. Pentru pronumele *est* se folosește forma moldovenească aproape exclusiv, *îista*, *aiista*, *îisturē*, *îistie arasta*, *îestor*, *îestora*. În preajma Șimleului în câteva sate se aude forma cu *ă* în loc de *e*. Pronumele *cel* la pluralul nominativ masculin are *cî* și *cîi* pentru cei, eară la genitivul singular feminin are pentru celei *cîi* și *cei*. Forma *cîi* pentru nominativul masculin plural era obicinuită și la scriitorii noștri vechi, astfel spre pildă în Psaltirea Dositeiu: „O scurmară veri *cîi* grași de luncă și unii o pasc și în coarne o aruncă“. (Vezi „Glosariu din Psaltirea metrop. Dositeiu“, cea în versuri, de G. Seulescu în „Buciumul-Român“, anul 1876, pag. 4). Pronumele *cel*, ca pretutindenea între Români, așa și în Selagiu, îl întâlnim și adaus cu *a* paragogic; în această formă pentru pluralul nominativ masculin are *acie* pentru *acei*. *Cie* pentru *ceia* întâlnim și în „Istoria de crăia ungurescă, decând și cum a căzut pe mâinile Turcilor“, a lui Miron Costin, spre pildă: „*cie* să împlinescă porunca pașei, care au avut pentru Corvin ciștea să împlinescă porunca lui Corvin“. (Vezi Miron Costin „Opere complete“, ed. de V. A. Urechia, vol. II, pag. 24. anul 1888.) unde mai avem și *ciștea* pentru *acestia*, o formă obicinuită și în dialectul din Selagiu.

Contra usului literar pronumele relativ, care în afară de genitivul și dativul singular și plural atât în cas de nearticulare, cât și în cas de articulare în graiul viu al țeranilor români din Selagiu are numai forma *care* și *cari*; eară pentru compusul *cutare* este obicinuită forma *cutarîtie* și *cutartie*.

Pronumele compus *măcar-cine* și *măcar-ce* se obicinuesce aproape exclusiv sub forma *acar-cinîe* și *acar-ce*, căzând în chipul acesta *măcăr* și mai aproape de ungurescul *akár*.

VI. *Numeralele*. Numeralul cardinal *on* în dialectul din Selagiu este îndeosebi folosit și *un* abună-seamă se obicinuesce mai puțin; tot astfel în pozițiunea *vre-un* în loc de *u* întâlnim *o*, având pentru *vre-un* *ve-on* și numai arare-ori *v'un* pentru *vre-un*; ear' în loc de *vre-o* totdeauna *ve-o*. Numărul cardinal *mîie* se rostesc deopotrivă cu pronumele *mie*, spre pildă: *dă-mni mîie* (pentru mine) *o mîie ghe șinghîli* = *dă-mi mie o miie de șindile*. — Numeralul ordinaru *ântēiu* se usitează sub forma *întiū*. Pentru numeralul cantitativ *tot* sau *tât* se obicinuesce *tât*.

VII. *Verbul*. Verbele ajutătoare. La conjugarea verbului auxiliar *sum* e de însemnat, că în per-

soana 1. la present în singular și plural are numai forma 's și is; — tot la conjugarea verbului auxiliar în cestiune mai însemnăm, că în timpul imperfect la singular și plural persoana 3. are numai *iera*, care adese se aude pronunțându-se și *ira*. Forma persoanei 3. din plural așadar are *era*, ca și în alte imperfecte.

La conjugarea verbului auxiliar *am* însemnăm, că la persoana 3. singular și plural deopotrivă are numai *o*; tot aci mai însemnăm, ca pentru forma optativă *ar*, atât în singular, cât și în plural, ici-colo se mai aude prin Sălagiu și *ari*, unde *i* nu e altceva decât o rămășiță a sonului *e* ce se află în finea lui *ar* = are în cărțile vechi bisericesci, spre pildă, *are putea fi, are înțelege*. (Vezi exemp. în „Principia“ de Cipariu, pagina 14 și urmă.)

La conjugarea verbului auxiliar *voiu* e de observat, că sonul *v* s'a pierdut, astfel pentru *voiu, vei, va, vom, veți, vor*, este *oiu, i, i, a, om, îți, fi, or*; tot aceasta formă se obicinuiește și când auxiliarul e la urma verbului ce se conjugă. Forma aceasta vulgară mai mult din nebagare de seamă este folosită și de cronicarii noștri, astfel cetim în cronică ungurească de Miron Costin: nădăjduia Ardeleii că *or* pleca pe Împărăție la place“. (Vezi „Opere complete“, ed. Urechia, pag. 59 vol. II.) Imperfectul acestui auxiliar în dialectul sălagian se conjugă în chipul următoriu: *vea*, rare-ori și *veam, veai, vea, vea*, rare-ori și *veam, veați, vea*; *r* s'a pierdut în toate persoanele, ear' ea sună ca *è*.

În cărțile vechi românești întâlnim unele forme auxiliare, care astăzi în graiul literar sânt date uitării, ear în graiul viu al poporului abia ici-colo s'au mai conservat încă. O astfel de formă auxiliară este și cea compusă din *vream* împreună cu infinitivul unui verb, spr. p. *vream zice* = era să zic, *vream merge* = era se merg; tot cu *vream* se alcătuesce și o altă formă auxiliară, dacă aceleia i-se adaugă un participiu preterit, spre pildă: *vream fi zis*, pentru aș fi zis; o altă formă auxiliară, tot de o potrivă de vechie, se formează din *am vrut* și împreunarea infinitivului, gerundiului și participiul preterit al vre-unui verb, spr. pl. *am vrut zice* = aș fi zis, *am vrut fi zicend, am vrut fi zis*. Spre ilustrare dăm câteva exemple: „Când scula-se-vrea spre noi, amă vii înghiți-ne-vrea“. Omil. din 1580. VI., după Rus. „Și toate oare-ce vrea fi prin el vrea fi“. Gen. XXIX. — „Și grăiți, se am vrut fi fiind lor soți în sângele pro-ilor“. Luc. 50. „Vai de tine Bethsaida, că de au vrut fi tăria în Tir și în Sidon, ce au fost întru voi, de demult amă în saci și cenușă se, — deavrea“. Tetravang. din 1561. (citată după tipar „Sintaxa“ pag. 87.) — Toate aceste forme arhaice în dialectul din Sălagiu, la Nordul Transilvaniei, s'au mai păstrat până în ziua de astăzi, e, că în conformitate cu legile foneticești ce caracterizează acest dialect, *r* din *vream* și *vrut* s'a pierdut, ba adese, foarte adese ori, din

vrut pentru *vrut* s'a pierdut chiar și *t* din urmă, sp. pld. țeranul român din aceste ținuturi zice: *am vu*, sau *vat*, mere pentru *am vrut merge*, *vea mere* pentru *vream merge* = era să merg. —

Conjugare specifică. Conjugare regulată. Este cunoscută conjugarea specifică a verbelor *dau* și *stau* în unele timpuri și persoane. Drept particularități ale dialectului din Sălagiu cu respect la aceste verbe amintim, întocmai ca în Moldova și Biharia, perfectul simplu se formează în chipul următoriu: *dădui, stătui* etc., ear în imperativul plural persoana a 2-a li-se adaugă silaba *re*, astfel pentru *dați, stați* sânt *dareți, stareți*. Acestei particularități din urmă sânt supuse aproape toate verbele aparținătoare conj. 1., 2., 3. Verbul *dau* aproape pretutindenea are conjunctivul la present persoana 3., dè, în dialectul din Sălagiu această formă nu se usitează decât în modul de salutare: *dè Dumniezo binie* = pentru dee Dumnezeu bine!

În scrierile vechi în codicele Veronețan, în Psaltirea Scheiană, în Psaltirea lui Coresi, pentru perfectul verbului *fac* foarte obicinuiește este forma: *feci, fecesi, fece, fecem, feceti, fecere*; în graiul literar de astăzi ea însă nu mai este usitată, în dialectul sălagian această formă se mai păstrează, zis mai corect forma în persoana a 3-a la singular, ba și aceasta noi nu am auzit decât în injurătura: *morții ce te fece!*

Verbele următoare: *aduc, pășesc, fiu, per, aida, fug, aud, își* formează imperativul în mod excepțional, nu precum se obicinuiește în usul literar; pentru adă se aude *à*, pentru *pas*, întocmai ca în dialectul Bucovenenilor. *păși*; pentru fiii *fi*; pentru perii *piei* cu emiterea lui *r*; pentru aida *aidi*, pentru aideții *haideți*; pentru fugi *fù*; pentru auz *ai*.

La concordanța timpurilor auxiliare observăm, că în dialectul sălagian, întocmai ca în cel macedonean și bihărean, participiul verbului în timpul auxiliar se pune în genul feminin la singular, neschimbat, spr. pl.: *iel o fost marsă* = el a fost mers, *iel o fost zisă* = el a fost zis; — ear participiul *fost* rămâne neschimbat atât în timpurile pasive, cât și în cele active. (Din „Tribuna“.)

(Va urma).

Suferințele unui învățătoriu

dela nascere până în timpul presinte.

Schiță adevărată.

(Continuare din Nr. 3).

În acești doi ani de zile nu fu o zi lăsată de Dzeu ca să fie pace în casa lui badea Ion. De aceea pe feriile anului 1880. când și Ghiță era acasă, badea Ion ear se duse la învățătoriu și-l rugă să-l mai învețe ce să facă, că n'are pace cu muierea nici de cât pentru Ghiță, trebuie să-l lase acasă dela școală. Învățătoriu atunci cu mare greutate

sfătui pe badea Ion ca să dea pe Ghiță în pedagogie în C. — Să-l fac dascăl, zise Ion, să mănca pâine udată cu lacrimi? E amară vicața dascălească, nu vezi D'Ta cât trebuie să sufere un dascăl, și încă dela aceea, carii ar trebui să-l sprijinească. Cât ne-
caz are învățătorul nu numai cu școlarii ci și cu părinții lor.

Apoi ce plată au învățătorii, cum o capetă de greu, câte rugăminte, câte drumuri incoaci și incolo până se vede cu vre-o câteva libre.

După multă răbdare și după multe vorbe se învoi badea Ion a da pe Ghiță în pedagogie; pentru că învățătorul scia să-i arete și partea cea bună a chiemării învățătoresci. În sfârșit sosi și ziua de plecare. Ghiță fu dus la C. și cu multe greutateți fu primit în pedagogie. La C. studiă Ghiță cursul pedagogic cu succes foarte bun în anii 1880/81, 1881/82 și 1882/83, dar cu multe lipse și ne-
cazurii, căci tatăl său sărăcise foarte și nu avea să-i trimită nici un ban. Norocul lui Ghiță că un bun profesor cu numele N. M. îl luă sub scutul său, îi dădea vipt și așa îi măi ușură greutatețile. După finea examenului anual în cursul al II. Ghiță își luă lucrurile ce avea și plecă pe picioare către casă.

Ajungând acasă, badea Ion era dus la un tîrg departe, și numai nevasta dînsului cu copiii era acasă. Ea văzînd pe Ghiță venind îi eși înainte la poartă, îi dădea un bîț și-i zise: Na Ghiță dragă, aceasta ți-e partea de aici, na și te du unde scii și trăește cum poți, căci eu nu măi sînt în stare și nici nu vreau să măi sciu de tine nimic. Aceste fură vorbele cu cari îl întîmpină mamă-sa cînd veni el dela școală.

Amărit era sufletul lui Ghiță încât îi venia să se ducă 'n lume. Văzînd că nu e alt modru se duse la învățătorul, îi spuse cum mamă-sa nu voesce a-l măi primi în casă și totodată mulțămindu-i pentru îngrijirea ce a avut față de el, îl rugă să meargă cu el la mamă-sa și să stăruească ca să-l primească în casă. Învățătorul S. M. merse atunci cu Ghiță la ea, și arătîndu-i datorințele unei mame față de pruncii ei, o dojeni foarte aspru, încât ea singură deschise ușa și Ghiță intră în lăuntru.

Ghiță măi bucuros vrea atunci să între în pămînt, căci gîndia: casa lui părintească era odată văruiată și pe din afară, avea ferestri mari luminoase, era curată; în curte se aflau măi multe clădiri asemenea în stare bună, curtea era închisă cu scînduri, grădina cu gard bun streșinit; la poartă era un nuc mare, grădina era plină de pomi roditori de tot felul; pretutindenea era ordine și curățenie; se vedea că o mână grijitoare supraveghia și conducea toate trebile acestei căși, în care domnia pacea și buna înțelegere. Asta era procînd trăia fericita sa mamă. Așa gîndia Ghiță cînd intră în casă și ochii i se umplură de lacrimi. Cum nu, cînd văzî o casă a cărei coperiș era tot găurit de timpurile grele, părății erau toți deslipiți de se vedeau bărnela cele

toate găurite de cari și roase pe jumătate; apoi curtea cea toată desgradită și plină de earbă și scăeți, drept dovadă cumcă domnesce miseria și sărăcia cea măi mare într'însa. Apoi grădina cea întelenită, pomii pe jumătate uscați și lăsați în mîna pericunții; un tablou trist, și fiind încunjurat numai de miserie și singurătate îi pică în minte și exclamă din adîncul sufletului său dureros cu „orfana din munți“.

„Măi este oare 'n lume
Ființă cum sînt eu,
Un suflet fără nume
Uitat de Dumnezeu!“

Și nici că măi putea zice altcum Ghiță decît tocmai așa; lipsit de ori ce mîngăere și ajutoriu, părăsit de toți oamenii și cu sufletul sdrobotit petrecu timpul feriiilor, avînd de a îndura multe și ear multe din partea mamei sele de plop cu inima de soc. Așa e în lume cînd se leagă rîul de om, atunci să scii că nu se deslipesce cu una cu doaua ca scaiul de oaie, și deacă ești sărac nime nu te bagă în seamă. Apoi afară de aceea Ghiță trebuia să pătîneasce astfelu, căci așa i-a fost ursita să-i crească perii albi în cap încă de tîner.

În fine sosi și ziua de pornire, ziua de 1. Septembrie pe care o accepta Ghiță cu dor, căci i-se urise singur în acea casă ce sîmîna a pustie; și deși scia cumcă acolo va avea earăș mult de suferit, totuși voia să se afle măi bucuros în mijlocul colegilor săi, decît aci. Luîndu-și adio dela toți plecă la drum pe picioare, numai cu o bătă în mână și cu câțiva cruceri în buzunariu. Ajungînd la C. merse la profesorul din anul trecut, care binevoise a-i da viptul, dar spre marea lui mahnire află că acel bun profesor părăsise orașul C. și murise la căminul părintesc din Alba-Iulia. Sufletul lui Ghiță se intristă atunci foarte, el căzî în genunchi, și plîngînd făcu o rugăciune către Tatăl ceresc pentru sufletul binefăcătorului său, pe carele moartea nemiloasă îl răpise încă de tîner. Ce era acum de făcut? Sermanul Ghiță, lipsit de ori-ce ajutoriu și mahnit până în adîncul sufletului, merse la un om de acolo și-l rugă să-l primească în cortel și vipt prelînga un preț de 8 fl. pe lună. Omul acela deși cam sărac dar bun la inimă, văzînd că Ghiță e un tîner sărac și lipsit de părinți, încheie cu dînsul un deobligămînt, ca adecă să-i plătească banii cînd va ajunge undeva învățătoriu, — căci așa îl rugase și Ghiță. La acel om petrecu Ghiță anul din urmă în C. Cu banii ce-i primea pentru instruirea de prunci în oarele libere, își cumpăra haine și încălțăminte, și așa cu ajutoriul lui Dzeu și cu foarte mari greutateți și suferințe, seversî pedagogia în anul 1883. fiind unul dintre cei măi buni elevi. Cu testimoniul în mână se reuntoarse Ghiță acasă. Mamă-sa acum scîind cumcă Ghiță a terminat studiile și că va putea fi dascăl, îl primi cu vorbe dulci în casă, și îngriji de el măi bine ca până aci.

În 3/15 Noemvrie 1883 Consistoriul din C. denumi pe Ghiță de învățătoriu substituit la școala conf. gr. or. din comuna V. Aci însă neavând earăș pe nime și neavând cu ce și din ce să trăească, se băgă în cortel și vipt la un locuitoriu de acolo cu numele I. P. soerul repositului preot din V. A. T. carele lăsase după sine o fata prea drăgălașă cu numele R. Cu această fată făcu Ghiță cunoscință și se decisă a o lua în căsătorie. Pe moșul fetei însă, care era un om în stare bună și foarte onest, aveau unii oameni din comună încă de mult o ură neîmpăcată, și înțelegând cumcă el voesce se și ea de ginere pe Ghiță, se deciseră ca cu ori ce preț să nu lase a se întempla aceasta. Ghiță însă era resoluit ca să se căsătorească cu nepoata moșului și nu cu alta.

Din cauza aceasta apoi nu voiră să primească pe Ghiță în școală ca să țină prelegeri cu pruncii, până în luna lui Decemvrie aceluiași an, când Ghiță fu introdus în școală prin comisariul consistorial I. O. Școala se afla în starea cea mai decăzută: scăunii erau numai 5. de un metru de lungi și înalte cât copii. Ferestrele toate sparte, cărți nu erau nici una, numai un prunc avea abecedariul de Petri și altul cel de Popescu. Pe pereții școlii erau aninate 42 tabele de istoria naturală și împărțirea oarelor. Se mai afla în școală o tablă spartă în două rezimată de un perete, o masă și un scaun. Eacă tot mobilierul și requisitele de învățământ din acea școală. Pereții școlii pe din lăuntru ca și pe din afară erau toți deslipiți și crescuți cu bureți. Coperișul școlii era spart de tot încât de ploia, se umplea școala de apă. Chilia destinată pentru învățătoriu era foarte mică și fără ferestă, ușile erau toate sparte, pereții mucezi.

Pruncii nu veniau la școală decât numai vr'o 15. din 125. carii erau deobligați a cerceta școala de toate zilele; de oarece toți cei chemați ca să îngrijească de școală, lucrau pe ascuns cât numai puteau, ca pruncii să nu vină la școală și ca Ghiță având neplăceri, să părăsească comuna, eară moșul I. P. să nu-și poată ajunge scopolul.

Biserica din comună era earăș ca și școala foarte slabă și mică; se putea asemăna cu casa celui mai sorman om din sat. Bani avea biserica până la 8 mi de florini și putea fi zidită din fundament, dar nu erau oameni, nu erau conducători de inimă ca să întreprindă un lucru ca acela. Asemenea și școala avea bani și putea fi zidită de nou conform legilor școlare și igienice, dar lipsia bunăvoința, lipsia înțelegerea, lipsea pacea.

Între astfel de împrejurări își petrecu Ghiță viața până la 1. Maiu 1884., când apoi se cunună cu nepoata moșului I. P. cu „Rosa“ cea frumoasă. — Cu ziua de prima Maiu dară cerial i se mai însenină și lui Ghiță, începă și el a fi mai vesel în lume, și după atatea suferințe avu cel puțin cui să plângă, și cine-l mângăia. — Acum

se schimbă și Ghiță mult. El, care până aci nu rîdea, căruia curajul îi lipsia, și carele era plin de griji, acum se făcu mai blând, mai voios și mai deschis la inimă; începă a se mișca mai liber și a se simți fericit. Soția lui era un adevărat ânger trimis dela Dzeu ca să-l mângăie și să-i inspire curaj. Speranța carea îl părăsise de mult, începă de nou a licuri în inima lui Ghiță. Spera adecă Ghiță cumcă cel puțin în viitoriu va fi mai scutit de suferințele de până aci, dar ș'a fost ales calea suferinței — dăscălia — carea e cea mai spinoasă cale din lume. Ghiță nu avea încotro pentrucă așa i-a fost ursita să fie dascăl și pace bună că aceasta trebuia să se întemple. Vom mai vedea dară cât a mai avut Ghiță de suferit, lucrând ca dascăl pentru luminarea și desceptarea tinerimei încredințate lui.

În luna lui Iuliu 1884 se deschisă concurs pentru postul învățătoresc din V. la care se înțelege că recursă și Ghiță, cu scop de a rămănea aci învățătoriu, ca să fie spre ajutoriul bătrânilor sei socri, cari promiseră lui Ghiță și soției lui frumoșica lor avere. La alegere însă Ghiță fu nenorocos, căci oamenii îi ziceau: „Învățătoriele! de nu ai fi luat de soție pe nepoata moșului, noi te-am fi ales de învățătoriu, dar așa . . . noaue cei drept ne place de DTA și nu-ți putem băga nici o vină, dar trebuie să votăm contra voinței noastre, căci scil pricina“. Erău doi candidați Ghiță și un G. F. născut de aci dar învățătoriu în D. Acest G. F. avu 36 de voturi ear Ghiță 35, adecă cu un vot mai puțin.

Alegerea aceasta forțată însă nu s'a aprobat de Consistoriu și așa s'a deschis concurs a doaua oară pentru acest post; dar atunci contrarii moșului, a soerului lui Ghiță, își adunară toate puterile de cari dispuneau, rivalul lui Ghiță întrebuiță toate mijloacele ertate și neertate și rămase învingătoriu cu 35 de voturi contra 30. Causă de protest era, căci se comiseseră multe fărădelegi cu ocasiunea acelei alegeri, dar fiindcă nime nu protestă G. F. fu întărit de învățătoriu și astfel se vèzū și comuna V. cu învățătoriu definitiv, căci de mult timp nu avusese învățătoriu și copii cresceau selbatici. Doamne ajută! ziceau oamenii că ne vedem și noi cu învățătoriu și nu sântem de risul lumii.

(Va urma).

Fundațiunea lui Gozsdu în dietă.

În ședința din 31. Ianuarie a dietei Ungariei, la desbaterea specială a bugetului cultelor, deputatu sēcuiu Györffy Gyula pretinde, ca guvernul să controleze reuniunile culturale și cu deosebire administrarea fundațiunilor *privatē* și zice: că el are cunoscință, că *Emanuel Gozsdu, avocat din capitală ar fi făcut o fundațiune de un milion de florini pentru scopuri culturale române; fundațiunea o administrează trei oameni, dar cum o admini-*

strează? nu se poate sci. Interpelează deci pe ministrul cultelor: dacă are el cunoștință spre ce scopuri se folosește fundațiunea lui Gozdsu?

Ministrul cultelor contele *Albin Osáky* îi răspunde: că are cunoștință de fundațiunea lui Gozdsu, scie că aceea se administrează prin o comisiune, un fel de controlă a eseriat guvernul și până acuma, la moment nu poate sci însă, cine revede socoșile fundațiunei. De altmintea mulțămesc lui *Györffy* pentru-că i a atras atențiunea asupra acestei fundațiuni și promite că va studia cestiunea.

Oare cine să fie pus la cale pe un deputat din Ciuc, ca să interpeleze chiar în cestiunea fundațiunei lui Gozdsu, la care puiu de om din Ciuc nici când nu va putea avea nici un drept; pentru-că fundatoarele a eschis pe toată lumea dela beneficiile acelei fundațiuni afară de românii gr. orientali, ear dispozițiunile esecutabile ale testatoriului după legile patriei noastre și după legile tuturor statelor *civilisate* trebuie să se respecteze.

Fundațiunea lui Gozdsu este regulată *chiar prin un statut aprobat și prin guvern.*

Tocmai atâta trebuia să scie și dl ministru de culte, deși nu el, ci antecesorul seu a aprobat statutul.

Dar dacă el ca om nou n'a ajuns încă să cunoască fundațiunea lui Gozdsu, atâta ispravă, spre a-l scoate din perplexitate, să se înscrie la cuvânt și să lumineze și pe *Györffy* și pe ministru putea să facă ori-care din deputații români, dintre cari unul este totodată și avocatul și esactorul fundațiunei lui Gozdsu, și ca atare cunoască afacerile fundațiunei mai bine decât ori și cine.

Din „Telegr. Rom.“

Varietăți.

Esamenele din semestrul I. la institutul teologic și cel pedagogic diecesan s'a ținut în decursul săptămânei conform programului publicat în Nr. 2 al foaiei noastre, sub președința Prea Sântiei Sele Dluî Episcop diecesan *Nicolae Popea*. La unele esamene, cu deosebire la cel din limba magiară, a participat și Magnificența Sa D. Inspector școlariu regesc, *Francisc Suttág*. Resultatul esamenelor, care Prea Sântia Sa le urmărește cu mare interes, pân' acuma este îmbucurătoriu. Ele se vor termina în săptămâna viitoare.

Esamene de calificăciune. Absolventul de pedagogie, *Petru Costescu*, din Ieșelnița și învățătoarea *Iuliana Firca* din Biniș, au depus cu succes esamenul de calificăciune.

Elev consular. Ministrul comu. c. r. de externe a numit de elev consular pe Dr. *Silviu Pașcuriu*, absolvent al academiei orientale.

Pensionare. Capitanul *Pavel Smeu*, din regim. 51 de infant. cu ziua de 1 Faur n. este pensionat pelângă

adausul, că în caz de mobilizare va fi aplicat la autorități militare și la comande superioare.

Carmen Sylva Vals, dedicat Maiestății Sele Reginei din România, se capătă în Librăria diecesană cu prețul de 90 cr. v. a.

Comitetul balului român din Viena, voind a face balul din 17. Faur st. n. cât mai îndemână pentru stimații oaspeți din străinătate, cari vor binevoi să onoreze petrecerea, a ales un comitet restrîns în scopul primirii acestora. La caz de trebuință rugăm a se adresa cătră D. Dr. Sterie N. Ciurcu, IX. Pelikangasse 10.

Hymen. Duminecă în 4/16 Faur se va serba cununia dluî învățătoriu conf. gr. or. rom. *Georgiu Petrovicu* din Surducul-Mie cu amabila dșoară *Darina Jixovicu* din Arad, în mănăstirea S. Georgiu. Felicitările noastre mirilor!

Împrumutul pentru rescumpărarea regaliilor. Între ministrul ung. de finanțe și între grupul financiar, ce se represintă prin banca de credit ung. generală, s'a încheiat o invoiceală pentru luarea unei sume de obligațiuni 4¹/₂ procente pentru rescumpărarea regaliilor. Posesorii de regali, a căror sumă de rescumpărare s'a stabilit definitiv și din altă parte n'au fost combătuți, s'nt provocați să declare până la 14. Februarie, deacă pentru obligațiunile ce li-se vin — sume sub 100 fl. se plătesc în bani gata — voesc să ridice bani gata, socotindu-se obligațiunea cu un curs de 92. Precum se scie, ministrul are drept a reținé însuși obligațiunile până la finele anului 1892; aceia însă, cari nu s'nt dispuși a primi acum bani gata, nu primesc nici de cum obligațiunile acum. Suma obligațiunilor, care are să le ia asupra-și grupul financiar, nu s'a stabilit încă acurat, dar în tot cazul se vor primi 40 milioane fl. Deacă posesorii de regali vor arunța sume mai mari, atunci grupul va primi și aceste titluri, resp. va plăti sumele pretinse de cei îndreptățiți, după ce se va da avisul ministeriului de finanțe.

Școală femeiască de gazetărie. Surorile Emilie și Georgine Hill, care au îmbrățișat cariera jurnalistică, au deschis la Londra o școală specială pentru formarea femeilor jurnaliste: redactori, stenografi, corectori și raportori. Domnișoarele Hill își tipăresc ziarul „The Westminster and Lambeth Gazette“, în acest stabiliment, așa că teoria se unesc cu practica. Acesta e primul stabiliment de acest soi, care se fundează în Europa. O școală asemenea ca aceasta există la Detroit, Statele-Unite, creată de o doamnă, care face parte din redacțiunea ziarului „Detroit Freie Press“.

Renniunea de cântări din Comloșul-Mare invitată la Concertul împreunat cu danț ce se va arangia Marți la 30. Ianuarie 1890 în sala dela „Concordia“. Programa: 1. I. Czegka „Gemut-am secolu“ quartet. 2. I. Vidu „Creanga ruptă“ quartet. 3. Ios. Vulcau „Apel la înfrățire“ poezie declam. de I. Bugariu. 4. G. Ventura „Hora Sinai“ cor mixt. 5. I. Vidu „Primăveara“ quartet. 6. V. Păcațan „Amorul Româncei“ declam. de E. Condan și I. Popesc. 7. D. Popovicu „Hora Dobrugei“ cor mixt. 8. I. Vidu

„Sus opincă“ quartet — cântat și jocat. 9. G. Porumbescu „Marșul cântăreților“ quartet. Toate quartetele se vor executa de reuniune sub dirigența dlui *I. Stoicanescu*. Începutul la 8 oare p. m. Prețul: de persoană 50 cr., de familie 1 fl. Comitetul.

Demoralizare. În comuna Jidovini (cerul Bocșei) s'a ținut în 10/22 l. c. restaurarea comunală sub conducerea pretorului *I. Fabry*, adică s'a ales primăria și reprezentanța comunală. Alegătorii însă sânt atât de demoralizați, încât cred că astfel de alegeri nu se pot face fără beătură; dreptaceea după ce s'a terminat alegerea, jidovul cărcimariu, *Filip Schwarz*, a adus rachiul la casa comunală, ca alegătorii să bea *aldămaș*. Dar cum a fost, cum n'a fost rachiul jidovului, destul că unul dintre beutori, cu numele *Gaitin Berdac*, — om dealcum sănătos și în putere, — după doaze oare a murit chiar în casa comunală; ear ceialalți harnici beutori de alegători s'au bolnăvit greu și au suferit cumplite dureri, și anume: *Toma Sest*, *Găitin Sest*, *George Mingea*, *Solomon Ogărlăciu*, *Iosif Turic*, *Ion Luca*, *Achim Cioca*, *Iosif Sest*, *Vasile Sest*, *Pavel Știopu*, *Vasile Isac*, *Achim Lazar*, *Tila Popovicu*, *Vasile Popovicu*, *Iosif Sest* și *Stefan Sest*. Această infricoșată întâmplare a implut de spaimă toată comuna. Poporul a cerut ca primariul să facă la județul reg arătare despre cazul de moarte și să confisce rachiul jidovului; dar primăria n'a făcut nici una nici alta, ci vizitatoriul de morți a arătat cazul de moarte, eară rachiul s'a sequestrat abea mâne zi seara. Cadavrul lui *Gaitin Berdac* s'a obdus judecătorește prin chirurgul *Kis Miksa* și printr'un medic în prezența dlui jude regesc *Kertész* din Bocșa. Poporul din Jidovini și din pregiur este foarte agitat. Oare nu vede poporul nostru că unde duce patima beției, la ce nenorocire ajunge prin demoralizarea detestabilă de a-și alege diregătorii pe beătură, carea, precum se vede, trebuie s'o plătească cu prețul cel mai scump, cu vieța.

Necrolog. În 19 Ianuarie a. c. la 8 oare seara a reposat *Elena Popovicu* născută *Ioanovicu*, soția aesorului consistorial și paroch, *Nicolae Popovicu*, din *Sudriaș-Jupani*, în etate de 39 de ani și după o vieță conjugală fericită de 24 de ani. Pe reposata o deplânge soțul cu numeroase rudenii. — Însmormântarea s'a îndeplinit în 21 l. c. la 2 oare d. a. în cimiteriul gr. or. din *Sudreaș-Jupani*, pontificând parochul *Dion. Grozescu* din *Cliciova* asistat de alți 5 preoți din pregiur: Cântările rituale ale conductului funebral le-a executat cu toată precisiunea corul plugarilor din loc. Preotul pontificant a ținut cuvântarea funebrală, carea a mișcat inimile ascultătorilor. Fie-î țărina ușoară și memoria binecuvântată.

Un dascăl selbatec. Sub titlul acesta publică „*Kolozsvár*“ dela 29 Ianuarie o corespondență din *Cianul-Mare* de pe *Câmpie*, în care mai mulți Unguri se plâng, că învățătorul dela școala de stat, *Sz. J.*, și-a început cariera cu aceea, că a înjurat pe copila unui fruntaș român cu cocișescul „*oláh apjok istenét*“ (Dumnezeul tatălui tău cel valah!) În urma aceasta, se zice în cores-

pondință, toți Românii și-au luat copii dela școala de stat. Se mai spune, că învățătorul respectiv a făcut nume rău școalei și că mai mult cu jumătate s'a imputinat numărul elevilor. Cu toate astea, zice corespondentul, inspectorul de școale nu ni-a luat în seamă plângerile. Când învățătorul au fost provocat de unii să-și schimbe purtarea, el s'a răspuns: „Ce-mă pasă mie, deacă nu va veni măcar un copil la școală; de altminteria mai bine să fiu hingher, decât învățătoriu.“ Despre învățătorul acesta se zice, că a tratat în mod barbar cu elevii. Unei copile de 6 ani i-a bătut capul de bancă așa, că dinții de dinainte i-s'au clătinat din gură și banca s'a umplut de sânge. Citând mai multe astfel de selbaticii de ale învățătorului, corespondentul zice, că în poporațiunea din *Cianul-Mare* s'a deșteptat gândul, că cu orî-ce jertfe ei trebuie să ridice școală confesională. Statul, zice corespondentul, a adus multe jertfe aici pentru creșterea tinerimei; pentru școală și provederea ei cu toate cele de lipsă a dat 4—5 mii fl., ear învățătorului o plată annală de 400 fl., locuitorilor li s'a impus o dare de 5% și toate aceste le papă învățătorul; corespondentul apoi se provoacă la opinia publică...

Nr. 360. prot. ex 1889.

Concurs.

În conformitate cu decisiul Venerab. Consistoriului diecesan din 21. Decembrie 1889 Nr. 1088. B. se escrie de nou concurs pentru întregirea definitivă a postului de preot în parochia de clasa a III-a din comuna *Verciorova* potopresbiteratul *Caransebeșului* cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Dotățiunea:

1. Sesiunea parochială de 33 jugere cu venit anual de 150 fl. v. a.
2. Birul parochial dela 220 case câte 50 cr. dela fie-care număr de casă în sumă de 110 fl.
3. Competințele stolare cari în calcul mediu fac la an 110 fl. se plătesc după norma stolară staverită de sinodul eparchial din anul 1880 sub Nr. 130. protoc. și anume dela locuitorii de clasa I. cari plătesc dare directă 8 fl.; dela cei de clasa a II. cari plătesc dare directă dela 4 fl. în sus și dela cei de clasa a III. cari plătesc dare directă până la 4 fl.
4. Alte venituri accidentale sigure 30 fl. v. a. și quartir natural corespunzătoriu.

Doritorii de a ocupa acest post sânt poștiți a-și trimite recursurile lor instruate conform statutului organic și adresate comitetului parochial la P. On. domn protopresbiter al *Caransebeșului* până la terminul indigitat.

Dela recurenți se cere ca, cu scirea protopresbiterului nostru, să se prezenteze în biserică în vre-o Duminică sau sârbătoare.

Verciorova, din ședința comitetului parochial ținută în 7. Ianuarie 1890.

[3] 3—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

